

2 REYE

UMÉBEMA CARTA REYE

Ācōrēba Elía bajānaa ededa

- 2** ¹Ācōrēba Elía nāūrā jūrēbariblrlba bajānaa edei carea baside Elíara,
Eliseo sida Gilgaldeba wāblda basía. ²Mañne Elíaba Eliseoa nāwā jarasia:
–Nama ɓedua. Ācōrēba m̄lra Betel puruđaa wābi ɓla.–
Bariblrl Eliseoba panusia:
–Ācōrē zocai ɓl quīrāpita, ɓl quīrāpita bida wārāneba jaraya: blduba wābiéa.–
Ara mañda Betel puruđaa wāsiđaa. ³Jūēbłdađe Ācōrēneba
bedeabadarā Beteldebemada Eliseomaa zedapeda nāwā iwidisidaa:
–¿Bla cawa ɓlca idī Ācōrēba ɓl boro Elíara edeida?–
Eliseoba panusia:
–Māë, cawa ɓla. Chupea pananadua.–
⁴Mañbe Elíaba Eliseoa jarasia:
–Eliseo, nama ɓedua. Ācōrēba m̄lra Jerico puruđaa wābi ɓla.–
Eliseoba panusia:
–Ācōrē zocai ɓl quīrāpita, ɓl quīrāpita bida wārāneba jaraya: blduba wābiéa.–
Ara mañda Jerico puruđaa wāsiđaa. ⁵Jūēbłdađe Ācōrēneba
bedeabadarā Jericodebemada Eliseomaa zedapeda iwidisidaa:
–¿Bla cawa ɓlca idī Ācōrēba ɓl boro Elíara edeida?–
Eliseoba panusia:
–Māë, cawa ɓla. Chupea pananadua.–
⁶Mañbe Elíaba Eliseoa jarasia:
–Nama ɓedua. Ācōrēba m̄lra Jordal dođaa wābi ɓla.–
Eliseoba panusia:
–Ācōrē zocai ɓl quīrāpita, ɓl quīrāpita bida wārāneba jaraya: blduba wābiéa.–
Ara mañda wāsiđaa. ⁷Ādji caidu Ācōrēneba bedeabadarāda cincuenta
wāsiđaa. Tamlaba āđjirāba ac̄l duanasidaa Elíada, Eliseo sida Jordal do
icawa nūpanlada. ⁸Māwā panlne Elíaba cacuade j̄l ɓlra ērāpeda ɓedatl

edasia. Mañba doðe tawesia. Tawebalræde oda ewa dogosia. Elíara, Eliseo sida mañ oðe Jordañ do chāsidaa. ⁹Chānapeda Elíaba Eliseoa jarasia:

—Ácōrēba mñ edei naëna ñbla cárëda quïrïä þla mña bñ itea oida?—
Eliseoba panusia:

—Mñ quïrïä djuburia bñ eroþa jaureðeba poyaobarira dewararã cãyabarã mña auduara diadua.—^a

¹⁰Elíaba jarasia:

—Bla iwidì þlra zarea þla. Baribalræ Ácōrēba mñ edebalrada unuibalræ, bla iwididara edaya. Unuébalræ edaéa.—

¹¹Ádji nêbalræ nñnane cawaéne tlba uruada cawayo carreta bara þa quïrïaca þlda zesia. Mañra ádji ési dogosia jïga wânamârëa. Mañbe nãûrã jürébaribalræ Elíara bajanaa edesia. ¹²Mawã unubalræde Eliseoba Elíaa þia jarasia:

—¡Zeza, zeza! Carretadeba djöbadarã idjaba cawayodeba djöbadarã quïrïaca bla israelerära bio careba þasia.—^b

Mañne Eliseoba cacuade jñ þlra sopuaba ésidra coñtasia. Elíara waa unué basia.

¹³Elía ñtaa wâsiðe idjia cacuade jñ þadara egode ërã þaesia. Mañgla Eliseoba edapeda jëda Jordañ dodaa wâpeda do icawa nûmesia.

¹⁴Mañne Elíaba cacuade jñ þadaba doðe tawesia. Tawebalræde nãwã jïgua jarasia:

—¿Elía Ácôrera sâma þa?—

Ara mañne oda ewa dogosia. Mañ oðe Eliseora châsia. ¹⁵Idji châbalarða Ácôrêneba bedeabadarã Jericodebemaba acs duanasidaa. Mañ bërã jarasidaa:

—Elíaba eroþada jaureda Eliseoba edasia.—

Ara mañda ádjirära Eliseomaa wânapeda idji quïrâpita chîrâborode þarru copanesidaa. ¹⁶Mañbe jarasidaa:

—Dairâra bñ nezocarâa. Dairâ tâëna cacua þbla þeada cincuenta panla. Ádjirâa bñ boro Elíara jlarâde wâbidua. Áibérâ Ácôrê Jaureba idjira ñtaa edepeeda eyade wa jewedade þasisicada.—

Baribalræ Eliseoba panusia:

—Mawâéa. Ádjirâra diabuerânadua.—

¹⁷Mawâ jaradâmâna ádjirâba lçlra diabuedi carea miñ së panesidaa. Mañ carea Eliseora perapeda ádjirâa jarasia lçlra diabuedamârëa. Ara mañda ádjirâba cincuenta diabuesidaa. Mañ éberârâba Elíara ewari übea jlarâsidaa. Mawâmâna ununaé basia. ¹⁸Mañbe Jericodaa Eliseo þlmaa jëda zesidaa. Eliseoba ádjirâa jarasia:

—¿Mâa jarasiéca bâdji quïrïâbe jlarâde wânidia?—

a 2:9. Dewararã cãyabarã mña auduara diadua. Hebreo bedeade þa þla “doble porción.” Mañba jara þla idjira Elía cacuabari Ácôrêneba bedeabari dji droma þaida.

b 2:12. Hebreo bedeade nãwã þla: “Mñ zeza, mñ zeza, Israeldebema carretadeba djöbadarâa idjaba cawayodeba djöbadarâa.”

Eliseoba baido bié ɓada bia ɓlada

¹⁹Jericodebemarāba Eliseoa nāwā jarasidaa:

–Dairā boro, bla cawa ɓla nañ purura bio bia ɓlada. Bariblrl baidoda bié ɓl bērā dai ejūā sida bié ɓla.–

²⁰Mañ carea Eliseoba jarasia:

–Epedeco djiwidide tāda māmaa enenadua.–

Ara mañda edesidaa. ²¹Mañgla idjia baido ɣtaa bogadrl ɓlmaa edepeda mañ baidode eda peatasia. Mañne jarasia:

–Ācōrēba nāwā jara ɓla: mla nañ baidora bia ɓlblr bērā nañ baidoba ni añalda waa beuda  a. Bārā ejūā sida bia zau ɓaya.–

²²Mañ ewaridēba ɣtaa mañ baidora bia ɓesia Eliseoba jara  a quí  aca.

Eliseo ipida jarapedada

²³Jericodeba Eliseora Betel puru  aa wāsia. Ode nîne   clrl cûdrar  da Betel puru  eba idjimaa wânapeda nāwā ipida jara duanesidaa:

–Boro uru,   y   wâdua. Boro uru,   y   wâdua.–

²⁴Mañ carea Eliseoba   djir  amaa acapeda Ācōr   tr  neba bié jara   lsia. Ara mañda wi um   ralba cûdrar  ra orradapeda 42 beasidaa. ²⁵Mañbe Eliseora Carmelo eyadaa wâpeda j  da Samaria puru  aa wāsia.

Eliseoba p  dra w  r  a careb  da

4 ¹P  dra w  r  a   sia. Idji quimara Ācōr  neba bedeabari bas  a. Mañ p  dra w  r  aba Eliseoa jarasia:

–M   quima querasira bl nezoca bas  a. Bla cawa ɓla idjia Ācōr  era bio waya   sida. Bariblrl idji ja  aside paratada diai bara   sia. Mañda j  da dia   ɓl bēr   idj mañ parata djibariba ml warrar  da umena edade zeya idji nezocar  da   eadam  r  a.–

²Mañne Eliseoba idjia iwidisia:

–  M  la blra s  w   careb  ? M  la jaradua:   c  r  eda diguida ero  la n  dobuei carea?–

P  dra w  r  aba panusia:

–N  dobuei carea ml diguida ni c  r   sida ne   quirua. A  abe zoco zaquede nedragada ma  r   eroquirua.–

³Mañne Eliseoba jarasia:

–Bl de caita   ea   ber  r  amaa wâpeda zoco ne ne     ead zoc  r  a iwidi  ua. ⁴Edapeda blra, bl warrar   sida diguida wânapeda bl dede eda w  badara j  atr  ladua. Ma  be bl ero  la nedragara mañ zoco   ead bira weadua. Birasira   y   ɓl w  nadua.–

⁵Ara mañda p  dra w  r  a w  sia. Zocoda zoc  r  a iwi  iped  a idjira, idji warrar   sida diguida wânapeda dji eda w  badara j  atr  sidaa. Ma  be dji warrar  aba mañ zoco   eara ab   ab   dji papamaa edesidaa nedragaba

bira t^{acuamārēā}. ⁶Jūma bira t^{adacarea} pēdra wērāba idji warraa jarasia dewara zocoda enemārēā. Barib^{al}a warraba jarasia zocora waa neēda. Ara mañda nedraga idji zocode ero^{bl}a waa piaē basía.

⁷Pēdra wērāba Ācōrēneba bedeabari Eliseomaa jarađe wāsia. Mañne Eliseoba jarasia;

—Mañ nedragara nēdobuede wādua. Nēdobuepeda bā quima querasiba parata diaida bādara diadua. Dji parata bēdaba bāra, bā warrarā siđa necai panania.—

Eliseoba warra ḥrēbabida

⁸Ewari abā Eliseora Suneč puruduā wāisia. Mama wērā parata bara bəlba idjia jarasia ne code zemārēā. Mał carea Suneñnaa wābłrlza Eliseora mał wērāma ne cobadzia. ⁹Mał wērāba idji quimaa jarasia:

—Mla cawa bla jaă ēberā dadjima ne code zebarira wārāda Ācōrēneba bedeabarida. ¹⁰ Mañ bērā dadji de ārl̄ de zaqueda idji itea ođia. Małne eda cl̄dada, mesada, bugueda, iibirā siđa bl̄dia idji zebərl̄de mama cāim̄rēa.—

¹¹ Māwā opedadacarea ewari aba Eliseora jūēpeda de zaquede cāine wāsia. ¹² Mama Eliseoba idji nezoca Guiezia nāwā jarasia;

—Nañ de djibari wērāda trāne wādua.—

Ara maăđda Guieziba trăne wäpeda wërëra idjimaa zesia. ¹³ Maăbe Eliseoba Gujezja jarasia:

—Idjia jaradua: “Baa dai itea bio bia osia. ¿Daiba ba itea cārēda odi? ¿Baa quīrīā þaca daira þare Israeldebema boro ume wa idii sordaorā boro ume beeleadida?”—

Wērāha panūsia:

Ma in eare siua qanica. Ma ebetara taen
14 Mañne Eliseoba idii nezoca Gujezia iwidisia:

- Maanit Eiiscoda luji
- Idii itea cārēda odj?

-gūji liea tareda
Gūjōziba panusia:

Guleziba palusia.

—Cawaea, Daniela Iajira wa
15 Mañe Eliceohe iaresia

[Idioma](#) [Ayuda](#) [Iniciar sesión](#)

Ara mañda Guieziba tråne wäisia. Wérara zepeda de zaquede eda wäiboda osita nüwasic. 16 Mañba Eliçoba idíe iwasic.

Zaunendo en seū indade hau euskal herriko hizkuntza da.

-Za ūru poaæe ai
WA ~ 1

Weraba panusia:

-Mawa jaradarua, mla boro. Acoreneba bedeabari, mla curugaradua.¹⁷
¹⁷Eliseoba jarada quiraca dewarabema poade wera biogoa bapeda warra
tosia. ¹⁸Mañ warra waridacarea ewari aba dji zezamaa wäisia. Dji zezaba
106

ewarara ume neuda ewa panasiðaa. 19 Cawaene warrara nawa
A. iði. ~ 1 ~ 1 M ~ 1 ~ 1

—¡Aguíeii, mλ borora pua nūmla! ¡Mλ bo
M̄a ~ l̄i ~ l̄i ~ l̄i ~ l̄i ~

⁴¹⁶ A 16. Ázánvárosba hódoltak a mai Uzbegisztánban letelepedett kínaiak. „Ázánvárosban mindenki kínai.” (Amerikai újság, 1868. május 11.)

—Mλ warrara dji papamaa ededua.—

²⁰Ara maλda idji nezocaba dji warrara bara edapeda dji papamaa edesia. Maλbe dji papaba warrara bacakade erobasia abā umatipa. Mañne warrara jaidasia. ²¹Ara maλda dji papaba idjira ltaa Eliseo de zaquedaa edepeña Eliseo cladade basia.

Maλbe ēdrapeda dji eda wābadara jūātrasia. ²²Idji quimada trāpeda nāwā jarasia:

—Mλ djuburia burroda abā idjaþa nezocada abā mλmaa diabuedua.

Mλra isabe Eliseomaa wāya. Jūēpeda ara maλda jēda zeya.—

²³Dji quimaba iwidisia:

—¿Bla cārē cārē idji idjimaa wābllrl? Ānāubada ewariéa ni jedeco djiwidiea idji ume abaa Ācorēa iwididi carea.—

Wērāba panusia:

—Jūmawāyā crīcharādua.—

²⁴Ara wērāba idji chūmeira burro lrl jābipedá dji nezocaa nāwā jarasia:

—Isabe wānia. Mλa jaraēbllrl ni maārī biða Ānāunaēa.—

²⁵Ara maλda wānapeda Carmelo eyade Eliseo bllma jūēsidaa. Eliseoba tlmlba ādji zebldada unuside idji nezoca Guiezia jarasia:

—Acldua, Suneł puruðebema wērāra zebllrl. ²⁶Idji audiabaride pira wādua. Iwididua idjida, dji quimada, dji warra siða bia panl cawaya.—

Ara maλda idji nezocara pira wāsia. Mañne wērāba panusia:

—Daira jūmaena bia panla.—

²⁷Eyade Eliseo bllma jūēside wērāba Eliseo jīrūne jida coþesia bedea djuburiai carea. Mał bērā Guiezira araa dogosia wērā ãyā bll carea.

Baribllrl Eliseoba jarasia:

—Idu bldua. Nał wērāra bio sopua bll. Baribllrl Ācorēba mλa cawabiē bll cārē cārē jāwā sopua bldua.—

²⁸Mañne wērāba jarasia:

—Mλ boro, mλra sopua bll warrada jaidada bērā. ¿Mλa warrada blā iwidisica? ¿Mλa jarasiéca mλra cūrūgarāmārēa?—

²⁹Ara maλda Eliseoba Guiezia jarasia:

—Bla cacuade jā bllra bio trājāl coþlpeda nał wērā dedaa isabe wādua. Mλ bacuruda ededua. Isabe wāida bll bērā ēberāda unusira bedearādua. Ēberāba blā bedeaibllrl, panurādua. Nał wērā dede jūēpeda mλ bacurura idji warra quīrādarra lrl coþlpedua.—

³⁰Mañne dji warra papaba Eliseoa jarasia:

—Ācorē zocai bll quīrāpita, bll quīrāpita biða wārāneba jaraya: bldua wāébllrl, mλ siða wāéa.—

Mał bērā Eliseora idji ume wāsia. ³¹Guiezira ādji na wāsia. Jūēpeda Eliseo bacurura dji warra quīrādarra lrl coþlsia. Māwāmīna cārē siða sāwāé basia. Ara maλda Guiezzi jēda wābllrlde Eliseora ota unusia. Mañne Guieziba nāwā jarasia:

—Warrara lrlēbaé basia.—

³²Eliseo jūēside dji warra jaidadara idji cladade urraju nūmasia. ³³Ara maλda iduþa eda wāpeda dji eda wābadara jūātrla nūmasia. Maλbe Ācorēa iwidisia.

³⁴Iwidipeda idji cldade dji warra ñrñ barrubari coësia. Idji iteda dji warra itema þlsia. Idji dauda dji warra dauma þlsia. Idjaba idji jwada dji warra jwawa ñrñ þlsia. Mawã coëlde warra jaidadara jwawalñsia. ³⁵Mañbe Eliseora piradrpeda arima plrrla níbapeda wayacusa dji warra ñrñ barrubari coësia. Mañne warrara þarima siete jaisapeda dau ogasia.^d ³⁶Eliseoba Guiezira trlpeda nãwã jarasia:

—Dji warra papara trñe wãdua.—

Ara mañda trñe wãsia. Dji papa zesiðe Eliseoba jarasia:

—Bñ warrara edadua.—

³⁷Ara mañda dji papara eda wãpeda Eliseo jiru caita chirãborode þarru coësia. Mañbe idji warrara edapeda édrasia.

Eliseoba ëberärä ne cobida

³⁸Ewari aña Eliseora Gilgaldaa wãsia. Mañ druade jarrabada baraasia. Mama Eliseora ãcõrêneba bedeabadarã ume ábaa dji jare panlne idji nezocaa nãwã jarasia:

—Cuguru waiþlaðe ãcõrêneba bedeabadarã itea ne djudua.—

³⁹Mañne cobada chiruada aþaþla mëä jwalaðe wãsia. Jwala ðlde jwacara zau þlða unusia. Mañ tada idjia cacuade jñ þlde pe edapeda jeda wãsia. Mañgura pichia toacuapeda dji cuguru waiþla dju nümlne eda þlsia. Bariblrl idjia adua þasia mañgura codacada. ⁴⁰Widacarea mañ djicora jedecasia. Bariblrl coblade ãdjirâba þia jarasidaa:

—¡ãcõrêneba bedeabari Eliseo, nañ djicora dadji beabari bara þla!—

Mañ carea ãdjirâba codaaë basia. ⁴¹Eliseoba jarasia:

—Harinada mañri enenadua.—

Eliseoba mañ harinara dji cuguru waiþlaðe eda þlpeda nãwã jarasia:

—Idiblrl jeðecadadua codi carea.—

Coblade mañ djicora dadji beabari neé þasia.

⁴²Mawãncarea Baal-salisa purudeba ëberäda Eliseomaa zesia. Mañ ëberâba idji néu nañra ewadadebemada Eliseo itea enesia. Pañ cebada odada veinte, trigo djiwidi ewada siða clmlne enesia. Mañbe Eliseoba idji nezocaa jarasia:

—Nañda ãcõrêneba bedeabadarãa cobidua.—

⁴³Idji nezocaba jarasia:

—Nañ mañri quiruba jmña sãwã cien ëberârada ne cobi?—

Eliseoba panusia:

—Nañda ãcõrêneba bedeabadarãa cobidua. ãcõrëba nãwã jara þla: “Ãdjirâba codapeda adubaya.”—

⁴⁴Mawã jarada bérâ Eliseo nezocaba mañra jedecasia mañ cien ëberârâba codamärëa. Codapeda adubasia ãcõrëba jarada quirâca.

^d 4:35. Barima siete jaisapeda. Ñclrlmaarã mañ bedeaba jara þla: “Barima siete dji warra ñrñ barrubari coësia.”

Eliseoba Naamañ biabiða

5 ¹Êberă Naamañ abadada þasia. Idjira Siriaðebema sordaoră boro basía. Âcôrëba careba þlðeba ãdji dji quïrûra poyaða bëră Siriadebema boroba idjira dewarară cäyâbara biara unubadjia. Idjira bio sozorra þasia, bariblgl aïda bara þasia.

²Naëna Siriaðebema sordaoră Israel druadë ne biada järíne wâbadjidaa. Mañne wéră zaqueda jëda jida edesidaa. Mañ wérâcaura Naamañ quima nezocada þesia. ³Ewari aþa wérâcauba idji boro Naamañ quimaa nãwâ jarasia: –Âcôrëneba bedeabari Eliseoda Samaria puruðe þla. Mâ boro Naamañra idjimaa wâblglbara, idji aidara anicasia.–

⁴Mañ wérâcau Israeldebemaba jaradada Naamañba Siriaðebema boroa jarade wâsia. ⁵Mañne Siriaðebema boroba jarasia:

–Bia þla. Wâdua. Mâ cartada Israeldebema boro itea bâ ume diabueya.– Ara mañda Naamañra wâsia. Idjia paratada 750 libra, oroda 150 libra, idjaþa cacuadë jâbadada 10 edesia. ⁶Carta Israeldebema boro itea ededâde nãwâ þâ þasia: “Mâ nañ cartara mâ nezoca Naamañ ume bâla diabueblgl. Mâ quïrîa þla bâla idji aidara anibida.”

⁷Israeldebema boroba mañ carta acasidë idjia cacuadë jâl þlra sopuaba cõätapeda nãwâ jarasia:

–Mâwâra ðmâra Âcôrëca nañ ëberâ biabi carea? Mâra Âcôrëea ëberârâ zocai þli carea idjaþa beubi carea. Mâwâmâna Siriaðebema boroba nañ ëberârâ mâmaa diabuesia idji aidara anibimârëa. Idjira mâ ume djöbi jalgl þlaa.–

⁸Âcôrëneba bedeabari Eliseoba ûrësia Israeldebema boroba cacuadë jâl þlra sopuaba cõätasida. Mañ carea Eliseoba ëberâda idjimaa nãwâ jarade diabuesia:

–¿Cârë cârëa bâla cacuadë jâl þlra cõätasi? Jâl ëberârâ mâmaa diabuedua. Mâ biabiya. Mâwâ idjia cawaya wârâda Israel druadë Âcôrëneba bedeabarida aþa þlada.–

⁹Ara mañda Naamañra cawayo carreta bara þlðe Eliseomaa wâpeda dji dede eda wâbada dajadaare jüësia. ¹⁰Eliseoba ëberâda dajadaa nãwâ jarade diabuesia: “Jordañ doðe cuide wâdua. Þarima siete cuiblrlâde bâ cacuara biapeda Âcôrë quïrâpita bia þeyâ.”

¹¹Mañ ûrîpeda Naamañra bio quïrû wâsia. Idjia jarasia:

–Mâ crîcha þasia Eliseoba mâra dajadaa acâlde zepeda idji Âcôrëa iwiðida idjaþa idji jalwara mâ aïda ðrâl järëwëida animârëa. ¹²Jüma Israel druadë þea do cäyâbara Damasco druadë Abaná doda, Parpar do sida biara panla. Aþabe cuiblrlba biaida þlblgl, biara þla jâma cuiðe wâida.–

Mâwâ jarapeda bio quïrû wâsia. ¹³Mañne Naamañ nezocarâda idji caita wânapeda nãwâ jarasidaa:

—Dai boro,^e jāl Ōcōrēneba bedeabariba obi jaradara zarea ƀadabara bla ocasia. Idjia aþabe jara ƀla biamārēa Jordāl dodea cuida ƀlda. Ȑbla māwā oie ƀlca?—

¹⁴Māwā jarapedaða bērā Naamaðra Jordāl doðaa wāpeda þarima siete cuiisia Ōcōrēneba bedeabari Eliseoba jaradā quīrāca. Ara maðda biapeda idji cacuara cūdra quīrāca dowā Ȣesia. Ōcōrē quīrāpita bia Ȣesia.

¹⁵Naamaðra idji ume panla sida jēda Eliseomaa wānapeða Naamaðba idji quīrāpita nāwā jarasia:

—Idiblrl cawasia wārā Ōcōrēda aþabe nað Israel druade ƀlda. Māl djuburia, māl ne diablrara edadua.—

¹⁶Bariblrl Eliseoba jarasia:

—Ācōrē zocai ƀl quīrāpita wārāneba jaraya: bla dia ƀlra edaéa.—

Naamaðba mīa sē jara ƀlmīna Eliseoba edaé basia. ¹⁷Mañne Naamaðba jarasia:

—Māetearya māl boro, māl djuburia nað druadebema egoroda māl druadaa idu edebidua. Burro uméba poyadi daucha māa ede quīriā ƀla. Māwāra māl druade māl bārā Ōcōrēa animarāda, dewara sida poya babue diaya. Dewara ācōrē Ȣeaa māl waa ne babue diaéa. ¹⁸Bariblrl māl Ōcōrēa bedea djuburiaya nað cadjirua obrlade quīrādoamārēa: māl druadebema boroda idji ācōrē Rimoð de dromane eda wāblrade Ȣae amaaba māl jawaðe jida wābaria. Mañne idjira Rimoð quīrāpita chīrāborode cobēblrade māl sida māwā cobēida ƀla. Māl Ōcōrēa bedea djuburiaya mað cadjirua quīrādoamārēa.—

¹⁹⁻²⁰Eliseoba panusia:

—Necai wādua.—

Ara maðda Naamaðra wāsia. Wadi tlmā wāé ƀlde Ōcōrēneba bedeabari Eliseo nezoca Guieziba nāwā crīchasia: “Māl boroba Siriaðebema Naamaðra idu necai wābisia. Idjia enenara ni cārē sida edaé basia. Ōcōrē zocai ƀl quīrāpita wārāneba jaraya: Naamað caiðu pira wāya ne edai carea.”

²¹Ara maðda Guiezira Naamað caiðu wāsia. Naamaðba idji pira zeblrada unuside carretadeba uðaa ƀadopeda nāwā iwidisia:

—¿Cārēda sāwāsi?—

²²Guieziba panusia:

—Ni cārē sida sāwānaé panla. Bariblrl māl boroba nāwā jara ƀla: “Aretewa Ōcōrēneba bedeabada cūdrarāda umé Epraið eyaða ƀl ejūāneba jūñesidaa. Māl djuburia paratada 75 libra idjaba cacuade jābada sida umé diadua.”^f

²³Naamaðba panusia:

—Bia ƀla. Bariblrl paratada 150 libra edadua.^g

Māwā jara ƀasia aþa Guieziba edablradaa. Małbe Naamaðba saco uméne paratada 150 libra eda ƀlbisia. Cacuade jābada sida umé diasia. Małbe nezocada umé edapeda jūma małgura Guiezi na edebisia. ²⁴Eya zaquede jūñepeda Naamað nezocarāba edepedadara Guieziba edasia.

^e 5:13. *Dai boro*. Hebreo bedeade ƀl ƀla “māl zeza.” ^f 5:22. *75 libra*. Hebreo bedeade ƀl ƀla “talento aþa.” ^g 5:23. *150 libra*. Hebreo bedeade ƀl ƀla “talento umé.”

Diguida waga ɓlpeda Naamał nezocarāra jēda wābisia. ²⁵Małbe eda wāpeda idji boro Eliseo quirāpita nūmesia. Małne Eliseoba idjía iwidisia:

–Guiezi, b̄la զāma ხasi?–

Guieziba panusia:

–Mā, b̄la nezocara այā wāé ხla.–

²⁶Bariblrl Eliseoba jarasia:

–Jāł ēberā idji carretađeba uđa ხadopeđa b̄la audiabarisiđe mā sora b̄la ume ხasia. Idi Acōrēba ne ununacada ođa bērā bié ხla paratada, cacuadē jābadada, olivo էjūāda, uva էjūāda, ovejada, pacada, nezocarāda, nezoca wērārā sida edaida. ²⁷Mał carea aidaba Naamał jida ხadə quīrāca idiba լtaa b̄la, b̄lađeba yōbłdarār sida aida bara ხeadia.–

Mamałba ēdrabłrlde Guiezira aidaba bira nūmesia.^h

Eliseoba zagara dojāneba լtaa უmane zebida

6 ¹Ewari aба Ācōrēneba bedeabadarāba Eliseoa nāwā jarasidaa:

–Dadjirā panla dera jūmawāyā caibe quirua. ²¿Dairāra Jordāł dodaa wānida panla? Mama daiza bacuruda tutadapeda de waibłada odia ābaa panani carea.–

Eliseoba panusia:

–Bia ხla. Wānadua.–

³Małne aбаalba Eliseoa jarasia:

–¿Dai, b̄la nezocarā ume wāéca? Dai djuburia wāna.–

Eliseoba panusia:

–Bia ხla. Mā sida wāya.–

⁴Ara małda ādjirāra Jordāł dodaa wānapeda bacuruda tuta panasiđaa.

⁵Māwā panla zagarađa aба daiđu ხaeđe wāsia. Dji zagara erođadaba Eliseoa jīgua jarasia:

–¡Mā boro, jāł zagarađa djärāne basia!–

⁶Ācōrēneba bedeabari Eliseoba nāwā iwidisia:

–¿Sāma daiđu ხaeđe wāsi?–

Dji zagara erođadaba acəbisia sāma ხaeđe wāsida. Eliseoba bacuru zaquedə ხlā edapeda araa ხatabuesia. Ara małda zagarađa dojāneba լtaa უmane zesia. ⁷Małne Eliseoba jarasia:

–Jidadua.–

Ara małda dji zagara erođadaba jidasia.

Jehú Israeldebema boro ხeda

9 ¹Ewari aба Eliseoba Ācōrēneba bedeabarida aба trłpeda nāwā jarasia:

–Bla cacuadē jāł ხlra bio trājł coħłpeda Gala druade Ramo puruđaa isabe wādua. Nał zoco zaquedə nedragada ededua. ²Mama

^h 5:27. Aidaba bira nūmesia. Hebreo bedeade ხl: “Aidaba nieve quīrāca ხasia.”

jūēpeda Josapa warra, Nimsi wiuzaque Jehúda aclde wādua.ⁱ Idjira dewararā ume bāda āyā trāpeda dewara dejāare ededuā. ³Mañbe nañ zoco zaquede bāl nedragara idji boro lāl weadua. Weablarlde jaradua: “Ācōrēba nāwā jara bāla: māla bāra Israeldebema boroda bālblrula.” Māwā opeđa dji dede eda wābadara ewapeda isabe pira wādua. Ni maārī bida dārārādua.-

⁴Ara mañda Ācōrēneba bedeabari cūdrara Gala druade Ramo puruđaa wāsia. ⁵Mama jūēside Israeldebema sordao bororāda ābaa dji jāre duanlada unupeda nāwā jarasia:

—Māl boro, māla bāla ne jaraida erođla.-

Mañne Jehúba iwidisia:

—¿Caia bedea bāl?-

Cūdraba panusia:

—Māla bāla bedea bāla, māl boro.-

⁶Mañbe Jehúra piradrapeda cūdra ume dewara dejāare wāsia. Mama panlne cūdraba nedraga Jehú boro lāl weablarlde nāwā jarasia:

—Israelerā Ācōrēba nāwā jara bāla: māla bāra māl puru Israeldebema boroda bālblrula. ⁷Bāl boro bāsi Acabo ēberārārā jūma quenadua. Idji quima Jezabelba māl nezocarā, māneba bedeabadarā siđa quenabida carea māla bāldeba cawa oya.^j ⁸Acabo ēberārārā jūma quininia. Ādjirā dji umaquīrāra māla abeda jūma jōbiya: nezoca bēada, nezocaē bēa sida. ⁹Māla Nabat warra Jeroboal ēberārārā jōbiđa quīrāca idjađa Ahía warra Baasa ēberārārā jōbiđa quīrāca Acabo ēberārārā siđa jōbiya. ¹⁰Mañ awara Jezabel siđa beādapeda Jezreel puru caita usaba cođia. Idjira jouđaēa.-^k

Cūdraba māwā jarapeda dji dede eda wābadara ewapeda pira wāsia.

¹¹Jehú wayacusa sordao bororā duanlada jūēblrade abalba iwidisia:

—Mērā, jāl cūdra quīrāe bāla: ¿cārē cārē ze bāsi? ¿Cārēda sāwāsi?-
Jehúba panusia:

—Bārāba cawa panla jālglca bēara sāwā bedeabada.-

¹²Mañne ādjirāba jarasiđaa:

—Bāl sewada o bāla. Idjia jarađara dairāa nēblrada.-

Jehúba panusia:

—Idjia māla jarasia: “Ācōrēba nāwā jara bāla: māla bāra Israeldebema boroda bālblrula.”-

¹³Mañ ūrīnapeda ādjirāba cacuade jāl panlra dume quidađe isabe tōcuasiđaa Jehúra mañ lāl nībamārēa.^l Mañbe cachiru zađapeda jīgua jarasiđaa:

—Jehúra dadjirā boroa!-

ⁱ 9:2. *Josapa*. Mañga Josapara Juda druadebema boro Josapaē basía. ^j 9:7. 1 Reye 18:4. ^k 9:10. 1 Reye 21:22-23. ^l 9:13. *Dume quida*. Mañra hebreo bedeade ebuda bālēa. Lcālrlmaārā jara bāla “bugue droma.”

Jezabel beuða

³⁰ Māwānacarea Jehúra Jezreel purudaa wāsia. Jezabelba Jehúzebərləda ūrīside idji daura soacuasia idjaþa idji buðara biya erusia. Małbe dajadaa acłbadadeba edaa acł nūmesia. ³¹ Jehú dji purude eda wābadama jūeside Jezabelba idjía jarasia:

—Mērā, Zimri quíräca þl, þl boro beada.—^m

³² Małne Jehúba ðtaa dji dajadaa acłbadamaa acłpeda jīgua jarasia:

—Jāma eda caida młare þl?—

Ara małda nezoca dji droma þea umé wa ūbea panłba edaa Jehúmaa acłsidaa. ³³ Małne Jehúba ādjirää jarasia:

—Jezabelera uđu þatabuedadua!—

Ara małda idjira uđu þatabuesidaa. Małne cawayoba idji ñrñ tągabłdađe idji oaba cawayora, puru auđu jürä ca þl siđa tāūcuasia. ³⁴ Małbe Jehúra Jezabel deđe eda ne code wāsia. Ne codacarea nāwā jarasia:

—Jāñ wērā cadjiruara jouđe wānadua. Idjira Sidoñebema boro cau bērā jouđia.—

³⁵ Baribłrla jouđi carea wāsidađe aħabe dji boroda, dji jławada, dji jīrū siđa unusidaa. ³⁶ Ādjiräba Jehúba jarade wāsidaa. Małne Jehúba jarasia:

—Ācōrēba jarada quíräca māwāsia. Tisbēdebema Elíadeba Ācōrēba jarasia: Jezreel puru caita Jezabelera beadapeda usaba codia.ⁿ ³⁷ Idji cacua ārīcuadara ācaca quíräca Jezreel ējūāne taħeadia. Māwā ni aħalva poya jaradaēa: nałgħra Jezabel basia.—

2 Reye 10:17-31

Jehúba Baal ēp̄e þea quenana

10 ¹⁷ Jehúra Samaria purudaa wāpeda Acabo ēberārā wađi panłda jūma quenasia. Ādjirära aħeda jūma jōbisia Ācōrēba Elíadeba jarada quíräca. ¹⁸ Małbe Samariaħebemarāda jūma āħaa jłarepeda nāwā jarasia:

—Acabo ħasiba Baalera ēp̄ebadja. Baribłrla mħla biara ēp̄eja. ¹⁹ Małbērā Baaldeba bedeabadarāda, idji ēp̄ebadada, idji sacerdoterā siđa jūma trān nadua. Ni aħalda āyā ħecara þl. Mħla ewari dromada oya Baalea animarā babue diadi carea. Małbērā aħalda zeébłrla, beadia.—

Jehúba Baal ēp̄ebadara jūma quenai carea cūrūga þldeba māwā jarasia. ²⁰ Małbe jarasia:

—Ewarida þləd adua āħaa dji jħaredapeda Baalea bia bedeadi carea.—

Ara małda ewarida ħelsidaa. ²¹ Jehúba jūma Israel druadet jarabisia Baal ēp̄ebadara tałi ewaride zeđamārēä. Małne ādjirära jūma zesiđaa. Ni aħa bida āyā ħeē basia. Małbērā Baal de dromara pēsua coħlesia.

²² Māwā panłne Jehúba Baal ēp̄ebadara džio wagabaría nāwā jarasia:

—Jūmarāa āđji djiora diacuadua jħannamārēä.—

^m 9:31. 1 Reye 16:8-20. ⁿ 9:36. 1 Reye 21:23.

Ara mañda ãdjjirãa diacuasia. ²³Mañbe Jehúra, Recab warra Jonadá sida Baal de dromane eda wänapeda Jehúba Baal ñepébadarãa nãwã jarasia:

—Quíräcuitaedadua. Ni abal Ñcõre ñepébarira bãrã ume þaié þla. Aþabe Baal ñepébadadra nama pananida panla.—

²⁴Mañbe Baal ñepébadaba animarãda, dewara sida Baalea babue diacuablda basia. Mäwã panlne ochenta sordaorãba dajadaare jãä panasidaa Jehúba jaraða quíräca. Mañ sordaorãa nãwã jarasia:

—Baal ñepébadarãda mla bãrã jlwade þlya. Ñdjjirara jüma quenanadua. Bãrãba aþa idu mîrû wâbidiblrl, dji idu mîrû wâbidara beadia.—

²⁵Baal ñepébadarãba animarãbabue diapedaðacarea Jehúba idji sordaorãa, ãdji bororãa bida nãwã jarasia:

—Eda quenane wänadua. Ni abalda idu mîrû wâbirãnadua.—

Ara mañda sordaorãa, ãdji bororã bida necoba quenane wâsidaa. Ñdja quenapeðadara dajadaa þatcuadapeða Baal de dromane edaara þl dejanaa wâsidaa. ²⁶Mamaþba jlwaba oða Baaleria dajadaa pe enenapeda jüma babuesidaa. ²⁷Môgara oða Baaleria jüma toapcuadapeða idji de droma sida jüma ãrisidaa. Mañbe ãgabada deda mama ocuasidaa. Idi bida mäwã þla.

²⁸Mäwã Jehúba Baal ñepébadara Israel druade jüma jöbisia. ²⁹Bariblrl Nabat warra Jeroboalba cadjirua oðara Jehúba igaraé basia. Oro oða pac azaquea idu bia bedeabisia. Mañ pac azaquera Betel purude idjaba Dañ purude bida wadi eropanasidaa. Naëna mañneba Jeroboalba israelerãa cadjiruada obisia.^o

³⁰Ñcõreba Jehúa nãwã jarasia:

—Mla quíriä þaða quíräca þla Acabo ñberärara jüma quenana bérä mîl quíräpita bia osia. Mañ bérä þl beudacarea þl warrada Israeldebema boroda þeya. Mañare idji warrada, idji wiuzqueda, dji wiuzaque warra sida Israeldebema boroda þeadia.—

³¹Bariblrl Jehúba israelerã Ñcõre leyra sodeba quíräcuita oé basia. Mañ awara naëna Jeroboalba israelerãa cadjirua obidara Jehúba igaraé basia.

2 Reye 13:14-21

Eliseoba jíruare cawabiða

13 ¹⁴Eliseora cacua bié þepeda jaidabrla basia. Mäwã þlde Israeldebema boro Joasaba idjira aclde wâsia. Idji carea jiä þlde Joasaba nãwã jarasia:

—Zeza, zeza, carretadeba djöbadarã idjaba cawayodeba djöbadarã quíräca þla israelerãa bio carebabaria.—^p

¹⁵Eliseoba idjia jarasia:

—Enedramada cha bara namaa enedua.—

^o 10:29. 1 Reye 12:26-30. ^p 13:14. Hebreo bedeade nãwã þl þla: “Mla zeza, mla zeza, Israeldebema carretadeba djöbadarã idjaba cawayodeba djöbadarã.”

Ara mañda Joasaba edesia. ¹⁶Mañne Eliseoba nāwā jarasia:

–Enedrəmara jidadua.–

Joasaba jidablrəde Eliseoba idji jəwara Israeldebema boro Joasa jəwa
lərə əasia. ¹⁷Mañne jarasia:

–Āmādau odjabariare dajadaa acəbadada ewadua.–

Joasaba ewədacarea Eliseoba idjia jarasia:

–Chada aña dajadaa drətadua.–

Ara mañda Joasaba dajadaa drətasia. Mañne Eliseoba jarasia:

–Jāl chaba jara əla: Siriadebemarā Ācōrēba bärāa poyabiya. Apec
ejūane bärāa quenania.–

¹⁸Mañbe Eliseoba jarasia:

–Chara pedua.–

Ara mañda Israeldebema boro Joasaba pesia. Mañne Eliseoba jarasia:

–Jāl chaba dejāda ucuadua.–

Ara mañda Joasaba ərima ūbea upeda waa ué basía. ¹⁹Mañ carea
Ācōrē nezoca Eliseora idji ume bio quīrūpeda jarasia:

–Bla dejāra ərima juesuma wa ərima sei uəabara, bärāa

Siriadebemarāa poyadapeda jūma quenacasidaa. Bariblə ərima
ūbeabe uða bērā ərima ūbeabe poyadia.–

Eliseo jaidadea

²⁰Eliseora jaidapeða təbarisidaa. Poaza moabitara Israel druade ne
jārīcuade wābadjiðaa. ²¹Ewari aba əslər israelerāa ēberā jaidadada
joude edebada basía. Mañne unusidaa moabitara ne jārīcuade
zeblədada. Isabe mīrūni carea bēwārāa Eliseo təbaripedadade eda
bətasiðaa. Dji bēwārāa Eliseo əlwərlə waraside lərbapeda piradrasia.

Asiriarāa israelerāa poyapedada

17 ¹Acá doce poa Juda druadebema boroda əedacarea Ela warra Oseara
Israel druadebema boroda əlesia. Idjira Samaria purude əbabadjia. Nueve
poa israelerāa pe eroəsia. ²Oseaba Ācōrē quīrāpita cadjiruada obadjia. Bariblə
Israeldebema bororā idji naëna əeadaba opedada quīrāca mācua oca basía.

³Osea Israeldebema boroda əaside Asiriadebema boro Salmanasada
idji sordaorā bara israelerā ume djōne zesiðaa. Poyadapeda Salmanasaba
Oseara idji jəwaeda eroəsia. Mañ bērā Oseaba Salmanasaa paratada
poaza diabadjia. ⁴Māwā əlde Oseaba Egiptodebema boro So abadamaa
əslər diabuesia idji carebade zemārēa. Mañ awara Salmanasaba parata
poaza diabi əadada waa diaé basía. Māwā Salmanasaba cawasia Oseara
idji jəwaedabemada ēdrəi carea crīcha jərlə əlda. Mañ carea idjia Oseara
jidabipeda preso əlbisia. ⁵Asiriadebema boro Salmanasara idji sordaorā siða
Israel druadaa wānapeda Samaria purura poa ūbea audu jūrā eropanasidaa.
⁶Osea nueve poa Israeldebema boroda əedacarea Asiriadebema boroba

Samaria purura poyasia. Małbe israelerāra Asiriadaa jida edepeda Halah druade, Gozañ druade Habor do caita, idjabā medorā puru ɓeaza ɓlbicuasia.

⁷Małra jūma māwāsia israelerāba ādji Ācōrē quīrāpita cadjiruada o panana bērā. Ācōrēba ādjirāra Egiptodebema boro jawaedabemada ēdrə ɓlədamīna idjabā mamałba ēdrə enenamīna dewara ācōrē ɓeada ēpēbadjidaa. ⁸Dewara puru ɓeaba cadjirua o panla carea Ācōrēba israelerā quīrāpitabemada āyā jāretasia. Māwāmīna israelerāba abari cadjiruada o panesidaa. Mał awara Israeldebema bororāba cadjirua obibadara israelerāba ēpēsidaa. ⁹Idjabā Ācōrē quīrāpita oié ɓeada mērā obadjidaa. ⁹Ādji puru caita ɓea eya borode de zaqueda ocuasidaa dewara ācōrē ɓeaa bia bedeadi carea. Puru zaque ɓeaza idjabā puru waiħla mōgaraba audu jūrā ca ɓeaza māwā ocuasidaa. ¹⁰Eya boroza idjabā jūma bacuru waiħla nūmea edre ādjirāba jāwaba oda ācōrē ɓeada ɓlcuasidaa. Mōgara waiħlada idjabā jāwaba oda ācōrē Aserā sida ħta nūmlcuasidaa.

¹¹Eya boroza incienso querada ādji jāwaba oda ācōrēa bá diabadjidaa dewara purudebemarāba naēna opedada quīrāca. Mał puru ɓeara Ācōrēba israelerā quīrāpitabemada āyā jāretasia. Israelerāba cadjirua o panla carea Ācōrēa ādjirā ume bio quīrūsia. ¹²Idjia jarasia jāwaba oda ācōrēra ēpēnacara panla. Māwāmīna israelerāba ēpēsidaa. ¹³Ācōrēba Juda druadaa, Israel druadaa bida idjideba bedeabadarāda diabuesia. Ādjirāneba israelerāa nāwā jarasia:

–Mā leyda bārā drōa naēnabemarāa jūma diasia idjabā māneba bedeabadađeba bārāa bida diasia. Ādjirāra mā nezocarāa. Jāħbe bārāba cadjirua obadara igaradapeda mā leyra jūma ījā odadua.–

¹⁴Bariblṛa israelerāba ījā odaé basía, āteblṛa ādji drōa naēnabemarā quīrāca clawlṛa zarea panesidaa. Ācōrēra ījānaé basía. ¹⁵Ācōrēba obi jaradara, ādji drōa naēnabemarā ume bedea ɓləda sida igarasidaa. Mał awara Ācōrēba cawa oi jaradara ījānaé basía. Jāwaba oda ācōrē sirié ɓeada ēpē panla bērā ādjirā sida sirié panesidaa. Ādji caita ɓea puruba cadjirua obadara Ācōrēba orānaduada adamīna o panesidaa. ¹⁶Ācōrēba obi jaradara israelerāba jūma igarasidaa. Mał bērā pacā zaque zaca ɓləda umé osidaa bia bedeadi carea. Idjabā bacuruda ācōrēwērā Aserā quīrāca ocuasidaa bia bedeadi carea. Chidaúia, jedecoia, ħmādaúia bida bia bedeabadjidaa. Idjabā Baalea bia bedeabadjidaa. ¹⁷Mał awara ādji warrarāda, wērācaurā sida jāwaba oda ācōrēa babue diabadjidaa. Dau ēsā ununi carea obadjidaa. Idjabā daubarada ēpēbadjidaa. Ācōrē quīrāpita jūmawāyā cadjirua o panla carea idjira bio quīrūsia.

¹⁸Ācōrēra israelerā ume bio quīrūna bērā idji quīrāpitabemada āyā jāretasia. Ababe Juda druadebemarādrā ādji druade panesidaa. ¹⁹Bariblṛa Juda druadebemarā bida Ācōrēba obi jaradara ījā odaé basía, āteblṛa Israel druadebemarāba cadjirua opedada quīrāca o panesidaa. ²⁰Mał carea

q 17:9. Ācōrē quīrāpita oié ɓeada mērā obadjidaa. Małra hebreo bedeade ebuda ɓlēa. Lcālmaħħarā jara ɓla: “Ācōrēnebemada bié bedeabadjidaa.”

Ācōrēba israelerāra aþeda jūma igarasia. Ādjirāra bia mīgabisia idjaba dewara druadebemarāa poyabipeda idji quīrapitabemada ãyā jåretasia.

²¹ Naëna Ācōrēba israelerāa ãdji boro Davideba zedada igarabisia. Mañbe ādjirāba Nabat warra Jeroboalda ãdji boroda þasidaa. Mañ Jeroboalba cadjirua waiþlada israelerāa obisia. Idjia Ācōrēra igarabisia.^r ²²Jeroboalba cadjirua o þadara israelerāba o panesidaa. Ni maãri bida igaradæ basía. ²³Mawā cadjirua o panesidaa aba Ācōrēba idji quīrapitabemada ãyā jåretablaðdaa. Idjideba bedeabadarā idji nezocarâneba mawā oyaða asia. Mañ bérâ asiriarāba israelerāra ãdji druadaa jida edesidaa. Wadibiða mama rølla.

²⁴ Mañbe israelerā pananama Asiriadébema boroba Babilonianebemarâda, Cutadébemarâda, Avadébemarâda, Hamánebemarâda, idjaba Saparvaiñebemarâ siða þlcuasia. Mañ ëberârâra Samaria purude, dewara puru þeade bida panesidaa.

2 Reye 24:8-25:12

Babiloniarâba Juda druadebemarâa poyapeðada

24 ⁸Joaquiñ 18 poa þaside Juda druadebema boroda þesia. Jedeco ûbea Juda druadebemarâra pe eroþasia. Idjira Jerusaleñne þabadjia. Idji papara Jerusaleñnebema Elnatañ cau Nehusta basía. ⁹Joaquiñba Ācōrē quīrapita cadjiruada o þabadjia idji zeza þasiba o þada quīräca.

¹⁰Mañ ewaride Babilonianebema boro Nabucodonosó sordaorâda Jerusaleñnebemarâ ume djöne wänapeda purura auðu jürä eropanesidaa. ¹¹Mawā auðu jürä eropanle Nabucodonosóra jüësia. ¹²Mañne Juda druadebema boro Joaquiñba, dji papaba, idjiare þeaba, idji sordao bororâba, dji dromarâ bida jarasidaa Nabucodonosó jaþwaeda panenida. Nabucodonosó ocho poa idji druadebema boroda þedacarea Juda druadebema boro Joaquiñra preso jidasia.

¹³Mañbe Ācōrēba jaraða quīräca Nabucodonosóba ne bia quedea Ācōrē de dromane þeadada jūma pe edesia. Ne bia quedea Juda druadebema boro de dromane þeada siða jūma pe edesia. Idjaba Israeldebema boro Salomoñba Ācōrē de dromane oro ocuða siða toapecuapeda pe edesia. ¹⁴Mañ awara Nabucodonosóba Jerusaleñnebemarâda idji druadaa jida edesia: dji dromarâda, sordaorâda, ne o cawa þeada, jiorroba ne o cawa þea siða. Jūma ãbaa die mil jida edesia. Ababe dji ne neé quedeadra Juda druade panesidaa. ¹⁵Nabucodonosóba Juda druadebema boro Joaquiñda, idji papada, idji quimarâda, idjiare þeada, dji dromarâ siða Babilonianaa jida edesia. ¹⁶Sordaorâda siete mil, ne o cawa þeada idjaba jiorroba ne o cawa þeada mil jida edesia. Dji mësrâ þeara Babilonianaa jūma jida edesia. ¹⁷Mañbe Nabucodonosóba Joaquiñ djabadroñ Mataníada Juda druadebema boroda þasía. Mañ Mataníara trâ þasía Sedequía.

¹⁸Sedequía 21 poa þaside Juda druadebema boroda þesia. Idjira Jerusaleñne þabadjia. Once poa Judadebemarâda pe eroþasia. Idji papara

r 17:21. 1 Reye 12:26-30.

Libna purudebema Jeremia cau Hamutal basía. ¹⁹Sedequíaba Ācōrē quīrapita cadjiruada o ƀabadjia idji djaba Joaciłba o ƀada quīräca. ²⁰Mał carea Ācōrera Jerusaleñebemarā ume idjaþa Juda druadebemarā ume bio quīrūsia. Mał bérä ãdjirára idji quīrapitabemada äyä jøretasia.

Nabucodonosóba Jerusaleñ babueda

Mał ewaride Sedequíaba Babilonia druadebema borora igarasia.

25 ¹Mał carea nueve poa Sedequía Judadebema boroda ƀedacarea diebema jedecode ewari diede Babilonianebema boro Nabucodonosóra idji sordaorä bara Jerusaleñebemarā ume djöne wāsiðaa. Małne poa umé Jerusaleñra auðu jürä eropanasidaa. Puru dajadaare acłbadada ðtla drasoa ocuasidaa. ²Once poa Sedequía Juda druadebema boroda ƀedacarea babiloniaräba waðibida Jerusaleñ purura auðu jürä eropanasidaa. ³Ara mał poade quīmärëbema jedecoðe ewari nueveðe Jerusaleñ purude coðira ni cárë sida neé basía. Małba jūmaräda jarra duanasiðaa.

⁴Måwå panlne puru auðu jürä ca ƀala uyapetasidaa. Babiloniaräba purura auðu jürä eropanamína Juda druadebema boro Sedequíara, idji sordaorä sida diamasi mîrû wāsiðaa. Dji boro néu caita ƀl eda wābadaare ëdrasiðaa. Mama puru auðu jürä ca ƀala umé panasidaa. Małne Arabádaa wābada oðe pira wābłrasidaa. ⁵Mał cawasidade Babilonianebema sordaoräda Sedequía caiðu wāsiðaa. Idjira Jerico puru caita ƀl jewedade jidaðe wāsiðaa. Małne Sedequía sordaoräba idjira amenapeda memenesidaa. ⁶Babiloniaräba Sedequíara jidaðapeda Ribla purudaa edesidaa. Mama Babilonianebema boroba idjira cawa osia. ⁷Sedequíaba acł ƀlde Nabucodonosóba idji warraräda quenabisia. Jūma quenanapeda Sedequía daura umena nuëtabisia. Małbe bronce oða carenaba jänapeda Babilonia druadaa jida edesidaa.

⁸Nabucodonosó 19 poa Babilonianebema boroda ƀedacarea jedeco juesumane ewari sietede idji sordaorä boro Nabuzaradaða Jerusaleñ purudaa wāsia. ⁹Małne Ācōrē de dromada, Juda druadebema boro de dromada, idjaþa de Jerusaleñne ƀea sida jūma bácuasia. Dji droma ƀeaba eropanana deda aþeda jūma bácuasia. ¹⁰Małbe idjia Babilonianebema sordaoräa Jerusaleñ puru auðu jürä ca ƀala jūma ãribisia. ¹¹Małbe Nabuzaradaða ëberäraða Jerusaleñne waði panlða, Nabucodonosóare panlana apedadaraða, dewara ëberäraða sida Babilonia druadaa jūma jida edesia. ¹²Aþabe dji ne neé quedeadra amnesia ejüä o ƀeadamärëa idjaþa uva ejüäda wagadamärëa.

s 25:1. Acłbadada ðtla drasoa ocuasidaa. Ebuda ƀlæa cárëda osidada.